

มุสลิมกับยุคสมัยแห่งความยุ่งเหยิง
﴿موقف المسلم في أزمنة الفساد والفتن﴾
[ไทย - Thai - تايلاندي]

ซุฟอัม อุษมาน

ผู้ตรวจทาน : ทีมงานภาษาไทยเว็บอิสลามเฮ้าส์

2010 - 1431

islamhouse.com

﴿موقف المسلم في أزمدة الفساد والفتن﴾
« باللغة التايلاندية »

صافي عثمان

مراجعة: فريق اللغة التايلاندية بموقع دار الإسلام

2010 - 1431

islamhouse.com

มุสลิมกับยุคสมัยแห่งความยุ่งเหยิง

เป็นเรื่องที่ค่อนข้างลำบากถ้าจะอธิบายถึงปัญหาต่างๆที่เต็มไปด้วยความสับสนวุ่นวายในสังคมปัจจุบัน ว่ามีต้นเหตุมาจากไหน ดำเนินอยู่เช่นที่เห็นได้อย่างไร และอะไรคือทางออกของปัญหา? เชื่อได้ว่าเรื่องดังกล่าวไม่ใช่เรื่องง่ายสำหรับนักวิชาการหรือปราชญ์ในสาขาวิชาที่จะวิเคราะห์ดีแผ่หาข้อเท็จจริงออกมาได้ นับประสาอะไรกับชาวบ้านและบุคคลธรรมดาทั่วๆไป ที่ไม่เพียงใช้ชีวิตไปวันๆโดยมิใคร่สนใจว่าโลกจะเปลี่ยนแปลงเช่นไร ทว่ากลับเป็นส่วนหนึ่งของปัญหาไปโดยไม่ทันได้รู้สึกตัว

ในความเข้าใจของใครบางคน ต้นเหตุแห่งความยุ่งเหยิงของการเปลี่ยนแปลงที่ไม่คงที่ เริ่มต้นขึ้นเมื่อครั้งที่ชนตะวันตกก้าวเข้ามามีบทบาทในฐานะผู้นำโลก และสร้างวัฒนธรรมในแบบฉบับของตน ใช้ความแบายลเพื่อสร้างให้สังคมโลกต้องยอมรับและนำไปใช้ทั้งเชิงบังคับและวิธีการผสมกลมกลืน บวกกับกลยุทธ์และวิธีการอื่นๆอีกหลายประการ เพื่อเปลี่ยนให้โลกเป็นไปตามที่พวกเขาอยากให้เป็น

อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะต้นสายปลายเหตุของความยุ่งเหยิงนี้จะมาจากไหน การเปลี่ยนแปลงที่เป็นพลวัตในสังคมโลกปัจจุบันกลับมีผลกระทบและสร้างปัญหาโดยตรงต่อมุสลิม ทั้งในรูปแบบของความเสื่อมลงของศีลธรรมและจริยธรรม พฤติกรรมออกห่างคำสอนของศาสนา การประพฤติตามตะวันตกและความสับสนในคุณค่าของการเป็นมุสลิม อีกทั้งกระทบต่ออิสลามในทางอ้อม อาทิ ทัศนคติที่เป็นอคติของชนต่างศาสนิก การกล่าวหาใส่ร้าย การพุ่งเป้าเพื่อสถาปนาอิสลามให้เป็นคู่อริ ด้วยธรรมชาติของอิสลามที่มีลักษณะ **"ไม่สอดคล้อง"** กับวัฒนธรรมวัตถุนิยมของพวกตะวันตก

บทความนี้มีได้เขียนขึ้นเพื่ออธิบายความเป็นมาของปัญหาหรือต้องการจะพรรณนากระบวนการเกิดขึ้นของปัญหาและวิธีการขจัดปัญหาให้หมดไปแต่อย่างใดไม่ เพราะเป็นเรื่องยากเกินไปที่จะศึกษาถึงความซับซ้อนวุ่นวายในประเด็นต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงอันรวดเร็วในยุคสมัยนี้ บทความนี้เขียนขึ้นเพื่อสำรวจความเป็นจริงที่เกิดขึ้นแล้ว ไม่ว่าจะสาเหตุของปัญหาคืออะไร และไม่ว่าปัญหาจะอยู่ในรูปแบบใด เป็นเพียงมุมมองเกี่ยวกับจุดยืนในมิติหนึ่งเท่านั้น เป็นมิติที่เกี่ยวข้องกับตัวตนของมุสลิมแต่ละคนในฐานะปัจเจกบุคคลว่าควรจะทำตนเช่นไรท่ามกลางปัญหาที่เกิดจากความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในศตวรรษนี้ ซึ่งอาจจะเป็นสิ่งที่ยากกว่าการหาคำตอบว่าจะยับยั้งปัญหาหรือความเปลี่ยนแปลงได้เช่นไร ถึงแม้ว่าการหาคำตอบในลักษณะ

ดังกล่าวก็เป็นอีกมิติหนึ่งที่มีความสำคัญไม่น้อยเช่นเดียวกัน หากแต่ถ้าเราสามารถทำความเข้าใจและปฏิบัติตนในมิติที่เกี่ยวข้องกับตัวตนของเราเองได้แล้ว อาจจะทำให้เข้าใจและแก้ปัญหาในมิติอื่นๆ ได้ง่ายขึ้น

บนฐานแห่งความแน่ใจว่าเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมุสลิมทุกคนที่ต้องค้นหาจุดยืนที่ถูกต้องและปฏิบัติตนอยู่บนจุดยืนดังกล่าวด้วยความเข้มแข็ง เพื่อเผชิญกับปัญหามากมายที่ถาโถมและซับซ้อนด้วยความสับสนวุ่นวายหลายด้าน เพราะเราทุกคนถูกทำให้เป็นส่วนหนึ่งของโลกแห่งยุคสมัยนี้ไปแล้วอย่างเลี่ยงไม่ได้ และเมื่อเราพบว่าปัญหาต่างๆ รบช้างยากเกินไปที่เราจะเปลี่ยนมันให้ดีขึ้น เหตุใดเราจึงไม่คิดจะเปลี่ยนตัวเองให้สามารถตั้งมั่นทนรับกับปัญหานั้นเสียเอง

เราจะใช้คำสอนของอัลกุรอานและหะดีษเพื่อเรียบเรียงและอธิบาย โดยนัยเพื่อแสดงให้เห็นว่าคำสอนต่างๆ ที่ถูกบันทึกผ่านกาลเวลาอันยาวนานนั้นไม่ใช่สิ่งเลือนลอยหรือเก่าเกินไปที่จะใช้อธิบายความเป็นจริงในโลกปัจจุบัน ความอัศจรรย์ของคำสอนแห่งอิสลามเหล่านี้ อาจจะทำให้เกิดสำนักแห่งการกลับไปหาอิสลามในใจของมุสลิมและมวลมนุษยชาติอีกครั้งหนึ่งก็เป็นได้

ความเป็นจริงที่เลี่ยงไม่พ้น

หลายคนเรียกโลกสมัยนี้ว่า “ยุคสมัยสุดท้าย” ความจริงจะเป็นเช่นนั้นหรือไม่คงไม่สำคัญเท่าใดนัก แต่การขนานชื่อเช่นนั้นย่อมต้องมีที่มาที่ไปของมัน อาศัยการสังเกตความเป็นไปของสังคมโลกโดยเปรียบเทียบกับคำอธิบายของคำสอนที่ถูกถ่ายทอดมาจากท่านศาสนทูต คงพอเป็นข้ออ้างที่จะใช้เรียกยุคสมัยนี้ด้วยชื่อดังกล่าวได้

ครั้งหนึ่งท่านอนิส เราะฎิยัลลอฮุ อันฮุ เล่าว่าท่านเคยได้ฟังท่านศาสนทูต คือลัลลลอฮุ อะลยฮิ วะสลัลม กล่าวไว้

« لا يأتي عليكم عام و لا يوم إلا و الذي بعده شر منه حتى تلقوا ربكم »

มีใจความว่า “ไม่มีปีใดหรือวันใดที่มาถึงนอกเสียจากมันจะต้องเลวร้ายกว่าวันที่ผ่านมา จนกระทั่งถึงวาระที่พวกท่านต้องพบองค์อภิบาลของพวกเขา” (รายงานโดยอัล-บุคอรีฮ์ ดู เศาะฮีหฺ อัล-ญามิฮฺ, หมายเลขหะดีษ 7068,7576)

นี่เป็นคำอธิบายง่ายๆ ต่อกฎเกณฑ์การเปลี่ยนแปลงโดยรวมของโลก คำอธิบายนี้ไม่ใช่เรื่องเลือนลอยแต่ประการใดเลย เพราะต่อมาได้มีการค้นพบกฎทางวิทยาศาสตร์ที่สอดคล้องกับหะดีษ

ข้างต้นโดยไม่มีใครคาดคิด นั่นคือกฎข้อที่สองของเทอร์โมไดนามิกที่พอจะสรุปความได้ว่า ภายในระบบปิดใดๆก็ตามความยุ่งเหยิงจะเพิ่มขึ้นเสมอเมื่อเวลาผ่านไป¹

บางทีคำอธิบายในหะดีษข้างต้นอาจจะต้องการคำยืนยันด้วยการพิสูจน์ทางข้อมูลที่เป็นตัวเลข และไม่ว่าหะดีษข้างต้นจะเกี่ยวข้องกับกฎดังกล่าวหรือไม่ก็ตาม แต่สำหรับมุสลิมเป็นการเพียงพอแล้วที่จะยอมรับและมอบความเชื่อใจด้วยการสวดฟังและปฏิบัติตามคำชี้แนะของมันอย่างแน่วแน่ เพราะอย่างน้อยที่สุดเราก็ได้เห็นเหตุการณ์มากมายที่เกิดขึ้นจริงตามที่หลักฐานได้ระบุไว้ดังจะกล่าวต่อไป

เครื่องหมายที่เด่นชัดที่สุดสำหรับข้ออ้างว่าสมัยนี้เป็นยุคสุดท้ายของโลก คือการแพร่กระจายของอบายมุขและปัญหาสังคมหลากหลายรูปแบบและแผ่กว้าง อัลกุรอานเคยกล่าวถึงว่า

﴿ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾ (الروم : ٤١)
“ความวิบัติ(ความผิดบาปและหายนะ) ได้เกิดขึ้นทั้งทางบกและทางน้ำ เนื่องจากสิ่งที่มือของมนุษย์ได้ทำขึ้น เพื่อที่พระองค์จะให้พวกเขาลิ้มรสผลบางส่วนจากที่พวกเขากระทำไว้ โดยหวังที่จะให้พวกเขากลับเนื้อกลับตัว” (สุเราะฮ์ อัล-รุม : 41)

เพื่อความชัดเจนยิ่งขึ้น ท่านรศูด คีอิลลิลลอฮฺ อะลียฮิ วะสัลลัม ได้ฉายภาพความวิบัติที่จะเกิดขึ้นเป็นสัญญาณแห่งโลกาวสานไว้มากมายโดยมีตัวอย่างดังนี้

«يتقارب الزمان و يقبض العلم و يلقي الشح و تظهر الفتن و يكثر الهرج قيل : و ما الهرج ؟ قال : القتل»
“ระยะเวลาจะสั้นลง ความรู้(แห่งทางนำ)จะถูกยึด(หมายถึงจะค่อยๆ เลือนหาย) ความละโมภจะถูกโยน(เข้าไปในใจผู้คน) ความวุ่นวายจะปรากฏ และจะเกิดการฆาตกรรมอย่างมากมาย” (ดู เศาะฮี้หฺ อัล-ญามิอุ, หมายเลขหะดีษ 8020)

«إن من أشراط الساعة أن يرفع العلم و يظهر الجهل و يفشو الزنا و يشرب الخمر ...»
“แท้จริงในจำนวนสัญญาณแห่งโลกาวสานนั้นคือ ความรู้(ที่เป็นทางนำ) จะถูกยกขึ้น(จนเหือดหาย) อวิชชา(การไร้ศีลธรรม)จะผุดขึ้นชัดเจน

¹ ฮอว์กิง, สตีเฟน (รอฮีม ปรามาท ผู้แปล). ประวัติย่อของกาลเวลา. กรุงเทพฯ : มติชน, 2546. (หน้า 180)

การผิดประเวณีจะแพร่ขยาย สุรา(หรือสิ่งมีนเมา)จะระบาดไปทั่ว...” (ดู
เศาะฮี้หฺ อัล-ญามิอุ, หมายเลขหะดีษ 2206)

«والذي نفسي بيده، لا تفتنى هذه الأمة حتى يقوم الرجل إلى المرأة
فيفترشها في الطريق، فيكون خيارهم يومئذ من يقول : لو واريبتها وراء
هذا الحائط»

“ขอสาบานด้วยพระองค์ผู้ซึ่งชีวิตข้าอยู่ในหัตถ์แห่งพระองค์ ประชาชาติ
นี้จะไม่สูญสลายตราบกระทั่งมีเหตุการณ์ที่มีผู้ชายลุกขึ้นยืนไปหา
ผู้หญิง แล้วได้ร่วมนอนกับหล่อนกลางถนน(โดยไม่มีใครกล้าห้าม) คนที่
ดีที่สุดในยามนั้นได้เพียงแต่กล่าวว่า โอ้ ท่านน่าจะทำกับนางเช่นนี้หลัง
กำแพงนั้น” (รายงานโดย อับู ยะอฺลลา ใน อัล-มุสนัด ของท่าน เลขที่ 6183,
ดู มัจญ์มะอฺ อัล-ชะวาอิด, 7:331)

«والذي نفسي بيده ليأتين على الناس زمان لا يدري القاتل في أي
شيء قتل ولا يدري المقتول في أي شيء قتل»

“ขอสาบานด้วยพระองค์ผู้ซึ่งชีวิตข้าอยู่ในหัตถ์แห่งพระองค์ แท้จริงจะ
มีช่วงเวลาหนึ่งมาถึงยังมนุษยชาติ ที่ฆาตกรไม่รู้ว่าจะเหตุใดที่เขาฆ่าคนอื่น
ผู้ถูกสังหารเองก็ไม่รู้ว่าเหตุใดตนถูกฆ่า” (ดู เศาะฮี้หฺ อัล-ญามิอุ,
หมายเลขหะดีษ 7076)

«ليأتين على الناس زمان لا يبالي المرء بما أخذ المال ؟ أمن حلال أم من
حرام ؟»

“จะมียุคสมัยหนึ่งมาถึงมนุษย์ ที่คนคนหนึ่งจะไม่สนใจว่า เขาได้รับ
ทรัพย์สินมาจากไหน ได้มาจากสิ่งที่ฮาลาลหรือหะรอม” (ดู เศาะฮี้หฺ อัล-
ญามิอุ, หมายเลขหะดีษ 5344)

คำอธิบายในหะดีษต่างๆทั้งหมดข้างต้นนั้น คงไม่ต้องขยายความมากมายให้เสียเวลาอีก
ต่อไป เพราะสภาพความเป็นจริงในสังคมแห่งยุคสมัยล้วนเป็นที่เปิดเผยต่อปวงชนทั่วไปแล้ว และ
นี่คือการอธิบายของคำสอนแห่งอิสลาม ที่ขอให้เราท่านช่วยใช้วิจารณญาณดูว่ามันสอดคล้องกับ
ความเป็นจริงในปัจจุบันหรือไม่อย่างไร ?

ไม่มีใครที่ใฝ่หาอยากจะพบกับความยุ่งเหยิงและความวุ่นวายของปัญหาต่างๆที่น่ากลัว
เหล่านั้น เพราะมีคนผู้ใดเล่าต้องการจะมีชีวิตด้วยความทุกข์ที่บั่นทอนมากกว่าความสุขที่มั่นคง

หากแต่ไม่ว่าจะปรารถนาหรือไม่ก็ตาม ปัญหามากมายเหล่านั้นก็ได้เกิดขึ้นแล้ว มีหลายครั้งด้วยซ้ำ
ที่มันอยู่ใกล้เราเพียงแค่ว่าปลายจมูกนี้เอง

แค่ไม่กี่ช่วงเวลาที่ผ่านมา มวลมนุษย์ต่างก็เห็นแล้วว่าปัญหาสังคมที่เพิ่มขึ้นทุกวันสร้างความ
เสื่อมโทรมให้กับโลกมากเพียงใด นับวันเมื่อต้องพัวพันกับมันมากขึ้น ความรู้สึกปลอดภัย
และความเข้มแข็งของจิตใจก็ยิ่งลดน้อยถอยลง ดูเหมือนเป็นไปไม่ได้เสียแล้วที่จะปิดหูปิดตาสลัด
มันให้พ้นไกลไปจากชีวิต

เมื่อการเผชิญหน้าเป็นสิ่งที่เลี่ยงไม่ได้ จึงควรต้องเตรียมตัวและหาวิธีการที่ดีที่สุด และ
แข็งแกร่งพอที่จะต้านกระแสความวิบัติที่เขี้ยวกรากและรุนแรง ซึ่งโดยพื้นฐานทั่วไปที่ผู้เป็นมุสลิม
แต่ละคนสามารถยึดใช้และปฏิบัติได้น่าจะมีอยู่สามระดับด้วยกัน คือ

1. สร้างพลังในตัวเอง

พลังที่หมายถึงคือความเข้มแข็งของจิตใจ สิ่งเดียวที่สามารถทำให้ใจของผู้ศรัทธาเข้มแข็ง
ได้คืออีมาน น้อยคนนักที่จะเข้าใจว่าอีมานคือสิ่งที่แฝงด้วยพลังต่อต้านด้านมืดของจิตใจได้อย่าง
น่าประหลาด ในแง่นี้ท่านศาสนทูต คือลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสลัลมฺ เคยอธิบายว่า การกระทำผิด
บาปนั้นจะเกิดขึ้นเมื่อยามที่อีมานในใจแพลงจนไม่สามารถต้านทานความต้องการด้านชั่วที่เข้า
มาครอบงำชั่วขณะนั้น

«لا يزني الزاني حين يزني وهو مؤمن ولا يسرق السارق حين يسرق وهو مؤمن ولا يشرب الخمر حين يشربها وهو مؤمن والتوبة معروضة
بعد»

“ไม่มีผู้ผิดประเวณีที่กระทำการนั้นในขณะที่มีอีมานอยู่ ผู้ใดจะไม่ขโมย
ทรัพย์สินใดๆที่เขามีอีมานอยู่ และใครก็ตามจะไม่ดื่มสุราในขณะที่เขา
เป็นผู้ที่มีอีมานอยู่ หลังจากนั้นการอภัยโทษจะถูกนำมาเสนอแก่เขา”
(รายงานโดยมุสลิม, ดู เศาะฮี้หฺ อัล-ญะมาอิฮฺ, หมายเลขหะดีษ 7706)

การมีอีมานคือการที่มุสลิมผูกพันกับพระเจ้าอยู่ตลอดเวลา ด้วยความศรัทธาที่ฝังลึก
ในใจ การเอ่ยรำลึกด้วยวาจา และการประพฤติปฏิบัติในขอบเขตที่พระองค์พอพระทัย
ความสำคัญของอีมานเป็นสิ่งที่ยากต่อการสาธยายให้ละเอียด แต่มุสลิมก็สัมผัสได้ด้วยการปฏิบัติ
จริง ทุกความรู้สึกที่ทำให้เรานึกถึงอัลลอฮุคืออีมาน ทุกคำพูดที่ทำให้เราสำนึกในการเป็นบ่าว
ของอัลลอฮุคืออีมาน ทุกการกระทำเพื่อค้นหาความปรารถนาการใกล้ชิดอัลลอฮุถือว่าเป็นอีมาน
สรุปแล้วอีมานก็คือ

(لَيْسَ الْإِيمَانُ بِاللَّحْلِ وَلَا بِالتَّمَنِّي، وَلَكِنَّهُ مَا وَقَرَ فِي الصُّدُورِ وَصَدَّقَتْهُ
الْأَعْمَالُ)

“อีมาน ไม่ใช่ได้มาด้วยการตกแต่งหรือคาดหวังลมๆแล้งๆ แต่ทว่า มันคือสิ่งที่ปักหลักอยู่ในใจ และเผยออกมาให้เห็นจริงด้วยการปฏิบัติอย่าง เป็นรูปธรรม”²

ดังนั้นอีมานจะอยู่ในตัวเสมอถ้าตราบนิดที่มุสลิมไม่หลงลืมอัลลอฮ์และไม่ละเลยหน้าที่ในการปฏิบัติกิจที่ถูกระบุว่าให้ทำ ดีกรีของอีมานจะลดลงถ้าเมื่อใดที่ความผูกพันกับอัลลอฮ์ดูห่างเหิน ความสำคัญจึงอยู่ที่การรักษาระดับของอีมานให้เพิ่มอยู่ตลอดเวลา เรื่องนี้สำคัญหรือไม่ขนาดไหน คงพอจะตอบได้ด้วยแนวทางของเหล่าอัครสาวกแห่งท่านศาสนทูตที่มักจะเชิญชวนพวกเขาด้วยกันเองเสมอว่า

(هَلُمُوا نَزِدْ إِيمَانًا)

(اجْلِسْ بِنَا نُؤْمِنُ سَاعَةً)

“มาเถิดพวกเรา มานั่งเพื่ออีมานสักครู่ยามเถิด!”³

กิจที่เคาะหะบะฮ์มักจะทำร่วมกันเป็นประจำคือการนั่งเป็นกลุ่มเพื่อขัดเกลาอีมานให้ใหม่เอี่ยมและเพิ่มขึ้นด้วยการกล่าววะลีเกิ้ลถึงอัลลอฮ์และศึกษาถ้อยดำรัสของพระองค์

ถึงแม้ว่าการปฏิบัติกิจทุกประเภทสามารถเพิ่มอีมานให้เข้มแข็งได้ กระนั้นการอ่านและศึกษาอัลกุรอานอย่างพิถีพิถะระหฺคือเหตุแห่งการเพิ่มอีมานได้ดีที่สุด ดังที่มีปรากฏในดำรัสของอัลลอฮ์

﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ

آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ﴾ (الأنفال : ๒)

ซึ่งมีความว่า “แท้จริงแล้วบรรดาผู้ศรัทธานั้น คือผู้ที่เมื่อใดมีการกล่าวถึงอัลลอฮ์แล้วหัวใจของพวกเขาจะครั่นคร้าม และเมื่อใดที่ดำรัสแห่งพระองค์ถูกอ่านแก่พวกเขา อีมานของพวกเขา ก็จะเพิ่มขึ้น” (อัล-อันฟาล : 2)

ในที่สุดเมื่ออีมานคงสถิตอยู่กับผู้ใดแล้ว ความมั่นคงของจิตใจก็จะเข้มแข็งและเปี่ยมด้วยแรงต้านทานที่ไม่อาจล้มต่อหน้าการกระแทกของแรงอบายมุขและความผิดบาปที่พึงแต่จะสร้าง

² จากคำกล่าวของหะสัน อัล-บศรีฮ์, อ้างจาก อัล-หะนะฟีฮ์, อิบน์ อะบิล อิชฺ (อัब्ดุลลอฮ์ อิบน์ อับดุลมุหฺสิน อัล-ตุรกีฮ์ และเพื่อน บรรณานิกการ). ชัรหฺ อัล-อะเกะดีละฮ์ อัล-ฆุลาฮฺ อัล-ฆุลาฮฺ. เบรุต : อัล-ริสาละฮ์, 2000 (2:473)

³ จากคำกล่าวของอุมร์ อิบน์ อัล-ค็อฏฏอบ, มุอาซ อิบน์ ญะบัล และอัब्ดุลลอฮ์ อิบน์ เราะวะหะฮ์ เราะวะฎีฮ์ อัลลอฮ์ อันซุม, ดู อัล-หะนะฟีฮ์, อิบน์ อะบิล อิชฺ. อ้างแล้ว (2:481-482)

ปัญหาและนำความวิบัติมาให้ ไม่ว่าจะการกระทบกระทั่งจะหนักหน่วงเพียงใดก็ตาม นี่คือคำสัญญา ที่ถูกบันทึกในมหาคัมภีร์อัลกุรอาน

﴿يُتَّبِتُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَيُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ وَيَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ﴾ (إبراهيم : ٢٧)

ซึ่งมีความว่า “อัลลอฮ์จะทำให้บรรดาผู้ศรัทธานั้นมั่นคงด้วยด้วยถ้อยคำ ที่มั่นคง(คือปฏิญาณแห่งศรัทธา) ทั้งในโลกนี้และในโลกหน้า” (อิบรอฮีม : 27)

เมื่อเชื่อมั่นในใจมั่นคง ความประพฤติดูอยู่ในกรอบแห่งความเชื่อมั่นในพระเจ้า และความผิดพลาดไม่สามารถเข้ามากล้ำกรายทำร้ายความเข้มแข็งของความศรัทธา ชีวิตนี้จะดำรงอยู่ด้วยสิ่งใด ได้นอกเสียจากความสุขสมที่ต่างคนต่างเฝ้าหาและพึงพอใจ อีกครั้งหนึ่งที่อัลลอฮ์บอกกับเราไว้ใน คำรัสของพระองค์

﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْتَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ (النحل : ٩٧)

ซึ่งมีความว่า “ผู้ใดที่ปฏิบัติความดีไม่ว่าจะเป็นชายหรือหญิง และเขานั้น เป็นผู้ศรัทธา ขอสาบานอย่างแน่อนว่าเราจะทำให้เขาดำรงชีพด้วย ชีวิตที่ดี และเราจะตอบแทนพวกเขาซึ่งรางวัลที่ดีที่สุดด้วยสิ่งที่พวกเขา ได้ทำไว้เป็นแน่แท้” (อัน-นะหฺล : 97)

สรุปแล้วในระดับปัจเจกบุคคล สิ่งที่มีผลกับทุกคนพึงกระทำคือการเอาใจใส่เชื่อมั่นของ ตัวเอง ซึ่งรวมตั้งแต่การฟุ้งฟักความเชื่อมั่นศรัทธาในใจ การเอื้อนเอ่ยรำลึกถึงอัลลอฮ์ด้วยถ้อย วาจาอย่างสม่ำเสมอ และการประพฤติปฏิบัติกิจในกรอบแห่งบัญชาของพระองค์ด้วยความ เคารงครัด เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับตัวเองในการเผชิญหน้ากับปัญหาและการเปลี่ยนแปลงที่ยุ่ง เหยิงและไม่อาจคาดเดาว่าจะรุนแรงเพียงใด

2. บ้านเป็นที่อันปลอดภัย

สังเกตดูได้เลยว่าความวุ่นวายของปัญหามากมายมักจะอยู่นอกบ้าน เราไม่ปฏิเสธว่า ปัญหาอาจจะมีอยู่ในบ้านได้เหมือนกัน กระนั้นคงไม่มากกว่าข้างนอก และอาณาบริเวณของบ้านก็ ไม่ได้ใหญ่โตหรือกว้างเสียจนยากแก่การหาวิธีจัดปัญหาได้โดยง่าย ท่ามกลางความรุนแรงของ กระแสสังคมเช่นปัจจุบัน บ้านอาจจะเป็นสถานที่แรกด้วยซ้ำที่น่าจะปลอดภัยที่สุด

ท่านรศูล ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม เคยปรารภไว้ว่า

«طوبى لمن ملك لسانه و وسعه بيته و بكى على خطيئته»
“จำเริญแก่ผู้ที่สามารถควบคุมลิ้นได้ ผู้ที่มีบ้านกว้างพอสำหรับความ
ปลอดภัยของเขา และผู้ที่ร้องไห้กับความผิดของตน” (รายงานโดย อัฏ-
ฏะาะเระอีนีย์, ดู เศาะฮี้หฺ อัล-ญะมาอิอุ, หมายเลขหะดีษ 3929)

แน่นอน ถ้าบ้านเป็นสถานที่ที่ปลอดภัยที่สุด การออกนอกบ้านก็เท่ากับการออกไปหา
ความวิบัติโดยแท้ เหมือนแกว่งเท้าหาเสี้ยนหรืออะไรประมาณนั้น ในยุคสมัยที่สังคมเต็มไปด้วย
หายนะ คนที่ปลอดภัยที่สุดกลับเป็นคนที่ไม่ต้องออกไปทำอะไรเลย ความหมายนี้มีอยู่ในวจาณะของ
ท่านศาสนทูต ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ว่า

«ستكون فتن القاعد فيها خير من القائم والقائم فيها خير من الماشي
و الماشي فيها خير من الساعي من تشرف لها تستشرفه و من وجد فيها
ملجأ أو معاذا فليعذب به»
“ความวุ่นวายต่างๆจะเกิดขึ้น ผู้ที่นั่งอยู่จะดีกว่าคนที่ลุกขึ้นยืน ผู้ที่ยืน
อยู่จะดีกว่าคนที่กำลังเดิน และผู้ที่เดินอยู่จะดีกว่าคนที่กำลังวิ่ง ผู้ใดที่
เชิดชูมัน มันก็จะเข้าหา และผู้ใดพบที่พำนักหรือที่กำบังให้เขาหลบอยู่
ที่นั่น” (รายงานโดยอะหมัด อัล-บุคอรีเย่และมุสลิม, ดู เศาะฮี้หฺ อัล-ญะมาอิอุ,
หมายเลขหะดีษ 3624)

ดูเหมือนเราจำต้องรู้ว่า การเอาใจใส่บ้านและครอบครัวเป็นภาระหน้าที่สำคัญอีกประการ
หนึ่ง ถึงขนาดถูกบัญญัติไว้ในอัลกุรอาน

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ
وَالْحِجَارَةُ﴾ (التحریم : 6)
ซึ่งมีความว่า “โอ้บรรดาผู้ศรัทธา จงปกป้องตัวของพวกเจ้า และ
ครอบครัวของพวกเจ้าให้ปลอดภัยจากไฟนรก ซึ่งเชื้อเพลิงของมันคือ
มนุษย์และก้อนหิน” (อัต-ตะหะรีม : 6)

การทำให้บ้านและครอบครัวปลอดภัยจากไฟนรก คือการเอาใจใส่สมาชิกในบ้านให้ดำเนินอยู่
บนครรลองแห่งอิสลาม การทำให้บรรยากาศในบ้านเต็มไปด้วยความรัก ความเข้าใจ เปี่ยมไปด้วย
คุณธรรม และมีชีวิตด้วยการรำลึกถึงอัลลอฮุ

«مثل البيت الذي يذكر الله فيه و البيت الذي لا يذكر الله فيه مثل

الحي و الميت»

“อุปมาบ้านที่มีการรำลึกถึงอัลลอฮ์ กับบ้านที่ไม่มีการรำลึกถึงอัลลอฮ์
อุปมาดังเช่นคนที่มีชีวิตกับคนที่ไม่มีชีวิต” (ดู เศาะฮี้หฺ อัล-ญามิอุ,
หมายเลขหะดีษ 5827)

ถ้าเราแต่ละคนต้องการอิमानเพื่อเป็นเกราะป้องกันและภูมิคุ้มกันความหายนะให้กับตัวเอง บ้านและครอบครัวก็ย่อมต้องการบรรยากาศแห่งอิमानเพื่อใช้ป้องกันความหายนะไม่ให้เข้ามาทำลายความสงบสุขในบ้าน

เมื่อเป็นเช่นนี้จึงควรตระหนักถึงวิถีแห่งอิสลามที่ได้สั่งสอนให้มุสลิมทุกคนเอาใจใส่บ้านและครอบครัว รวมทั้งเอาใจใส่แนวทางของการรักษาอิमानในบ้านตามที่ได้รับบทเรียนจากท่านศาสนทูต คืออัลลิลลอฮ์ อะลียฮิ วะสลัลัม อาทิเช่นการกล่าวพระนามของอัลลอฮ์และการให้สลามก่อนเข้าบ้าน การอ่านอัลกุรอานในบ้าน การอ่านดุอาอ์ในอิริยาบถต่างๆ เช่นเมื่อทานอาหาร สวมใส่เสื้อผ้า การเข้าห้องน้ำ ฯลฯ ผู้เป็นพ่อแม่สามารถที่จะทำตัวอย่างให้กับลูกๆ ในเรื่องนี้ได้ดีที่สุด มีกิจกรรมอื่นๆ อีกมากมายที่ควรแก่การศึกษาและนำมาใช้เป็นวิธีการเพิ่มพูนอิमानให้กับบ้านและครอบครัวได้

ยังมีผู้คนอีกมากมายในโลกไม่มีบ้านและที่อยู่อาศัย บรรดาผู้ที่อัลลอฮ์เมตตาพวกเขาให้มีบ้านเรือนเป็นชายคาที่พักจึงควรสำนึกถึงความสำคัญของบ้าน โดยไม่ละเลยที่จะทำหน้าที่ในการสร้างบ้านและครอบครัวให้เป็นที่โปรดปรานของอัลลอฮ์ และเป็นที่พึงพิงเมื่อความวิบัติมากมายในสังคมท่วมท้นหลากจนหาที่หลบไม่ได้อีกต่อไป คำถามที่ชวนคิด ณ ที่นี้ก็คือ จะทำอย่างไรให้สมาชิกในครอบครัวชอบที่จะอยู่บ้านมากกว่าออกไปเตร็ดเตร่ข้างนอก? เพราะถ้าหากปัญหาและความวุ่นวายในสังคมมีมากจนเกินความสามารถที่จะเผชิญหน้า บางครั้งเราก็จำเป็นต้องหาที่หลบกำบังเพื่อความปลอดภัยของตัวเอง

3. แบ่งส่วนหนึ่งของชีวิตเพื่อส่วนรวม

ด้วยการร่วมส่งเสริมความดีและช่วยกันยับยั้งความชั่ว อันเป็นปัจจัยพื้นฐานของความเจริญและความสงบสุขในสังคม ถึงแม้ว่านับวันโลกจะยิ่งเสื่อมโทรมและปัญหายิ่งเพิ่มมากขึ้นจนมิอาจมีกำลังพอที่จะแก้ไขหรือต้านทานได้ กระนั้นการนิ่งเฉยโดยไม่ได้ทำอะไรเลยก็เปรียบเสมือนการยอมรับและจำนนต่อความเสื่อมโทรมนั้นเสียเอง

ไม่แน่ว่าบางทีการอยู่เฉยๆ ก็กลายเป็นการส่งเสริมให้หายนะเข้าใกล้เราเพิ่มมากขึ้นก็เป็นได้ ที่แน่ๆ การละเลยที่จะสกัดกั้นและขจัดความชั่วให้หมดไปจากสังคมคือมูลเหตุแห่งการ

ลงโทษของอัลลอฮ์ต่อผู้อาศัยบนหน้าแผ่นดิน ที่ปรากฏขึ้นในรูปแบบของความวิบัติต่างๆที่ได้เกิดขึ้นจริงแล้วบางส่วน

«والذي نفسي بيده لتأمرن بالمعروف ولتنهون عن المنكر أوليوشكن
الله أن يبعث عليكم عقابا من عنده ثم لتدعنه فلا يستجيب
لكم»

“ขอสาบานด้วยพระองค์ผู้ซึ่งชีวิตข้าอยู่ในหัตถ์แห่งพระองค์ พวกท่าน
ต้องร่วมสังเวยในความดี หักห้ามจากความชั่ว หรือ(ถ้าพวกท่านไม่ทำ
เช่นนั้น)เห็นที่อัลลอฮ์จะส่งการลงโทษของพระองค์ลงมายังพวกท่าน
เมื่อนั้นแม้พวกท่านจะวิงวอนขอจากพระองค์ พระองค์ก็จะไม่ทรงตอบ
รับ” (เศาะฮ์หฺ อัล-ญามิอุ, หมายเลขหะดีษ 7070)

เมื่อใดที่อัลลอฮ์ประสงค์จะส่งความวิบัติลงมายังมนุษย์บนโลกพระองค์จะไม่เลือกว่ามีใคร
บ้างที่ควรต้องประสบกับความวิบัตินั้น แต่มันจะลงมาโดนมนุษย์ทุกคนโดยไม่เลือกหน้า

﴿وَاتَّقُوا فِتْنَةً لَا تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ خَاصَّةً وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ
شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ (الأنفال : ٢٥)

“พวกเจ้าจงระวังการลงโทษ(ที่อัลลอฮ์ใช้ทดสอบ)ที่จะไม่ประสบกับ
บรรดาผู้อธรรมเท่านั้น และจงรู้เถิดว่าอัลลอฮ์นั้นเป็นผู้หนักหน่วงใน
การลงโทษ” (สุเราะฮฺ อัล-อันฟาล : 25)

สำนึกในการส่งเสริมความดีและคุณธรรมพร้อมกับการต่อต้านความชั่วนั้นเป็น
คุณลักษณะของประชาชาติที่ประเสริฐ

﴿كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ
الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَوْ آمَنَ أَهْلُ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ مِمَّنْهُمْ
الْمُؤْمِنُونَ وَأَكْثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ﴾ (آل عمران : ١١٠)

“พวกเจ้านั้นเป็นประชาชาติอันประเสริฐสุดที่ถูกให้กำเนิดขึ้นมาเพื่อ
มนุษยชาติ ด้วยการที่พวกเจ้าสั่งเสียในความดี หักห้ามยับยั้งจากความ
ชั่ว และด้วยการที่พวกเจ้าศรัทธาต่ออัลลอฮ์” (สุเราะฮฺ อาด อิมรอน :
110) สำนึกเช่นนี้นับได้ว่าเป็นคุณลักษณะหนึ่งของผู้ศรัทธาที่แท้จริงและควรมี
อยู่ค้ำชูสลิมทุกคน

ความยุ่งเหยิงและหายนะที่เกิดขึ้นในสังคมล้วนมาจากมนุษย์ยามที่อีมานไม่ได้อยู่กับเนื้อกับตัวพวกเขา แน่นนอนการตักเตือนระหว่างกันจึงนับว่ามีประโยชน์กับทุกฝ่ายอย่างยิ่ง เพราะวิสัยมนุษย์มักจะเผลอและหลงลืมอยู่เป็นนิจ

﴿وَذَكَرْ فَإِنَّ الذِّكْرَى تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ﴾ (الذاريات : ๕๕)

“และจงตักเตือนเถิด เพราะแท้จริงการตักเตือนนั้นให้คุณประโยชน์แก่
ปวงผู้ศรัทธา” (สุเราะฮ์ อัล-ซารียาต : 55)

ไม่เป็นข้ออ้างเลยถ้าหากใครจะกล่าวว่าตนไม่มีความสามารถหรือไม่มีความสมบัติพร้อมพอที่จะบอกให้คนอื่นทำดีหรือห้ามคนอื่นจากการทำชั่ว ด้วยมีความรู้่น้อยและตัวเองก็ไม่ได้ดีเกินไปกว่าคนอื่นเท่าใดนัก เพราะบทบัญญัติของผู้อภิบาลไม่ได้เรียกร้องอะไรเกินความสามารถที่ใครคนหนึ่งจะทำได้ ทุกคนมีหน้าที่รับผิดชอบต่อภารกิจเท่าที่ตนสามารถจะปฏิบัติได้เท่านั้น

«من رأى منكم منكرا فليغيره بيده فإن لم يستطع فبلسانه فإن لم

يستطع فبقلبه و ذلك أضعف الإيمان»

“ใครคนหนึ่งในพวกท่านที่เห็นความชั่ว เขาจะต้องเปลี่ยนแปลงมันด้วย
มือของเขา ถ้าไม่มีความสามารถให้เขาใช้ปากพูด และถ้ายังทำไม่ได้อีก

ให้เขาคิดปฏิเสธสิ่งนั้นในใจ และนั่นคือความศรัทธาขั้นต่ำสุด” (หะดีษ

ดู เศาะฮี้หฺ อัล-ญามิอุ, หมายเลขหะดีษ 6250)

อิสลามไม่ได้บังคับหรือร้องขอให้ใครเลิกทำงานอย่างอื่นเพื่อทำหน้าที่นี้โดยเฉพาะ แต่ใครมีอาชีพมีตำแหน่งอะไรก็สามารถที่เป็นผู้สร้างสรรคความดีและปราบปรามความชั่วในกรอบที่ตัวเองทำงานอยู่ได้ คนเป็นพ่อแม่ก็มีหน้าที่ดูแลนิสัยของลูกๆ ผู้เป็นเจ้านายก็ให้รับผิดชอบคนที่อยู่ใต้การดูแล มิตรสหายก็สามารถทำตัวอย่างที่ดีให้คนรอบข้างเขา คนที่เก่งพูดก็ใช้ด้วยการพูด ใครที่พูดไม่เก่งก็ใช้ด้วยการเขียน คนที่ไม่เก่งทั้งพูดทั้งเขียนแต่มีทรัพย์สินอยู่บ้างก็ใช้จ่ายเพื่อสมทบกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมต่างๆ เหล่านี้เป็นตัวอย่างที่ใครก็ตามสามารถทำได้เพื่อร่วมสนับสนุนความดีให้แพร่ขยายและยับยั้งความชั่วไม่ให้ลุกลาม

ต้นกำเนิดของปัญหาและความยุ่งเหยิงมากมายในสังคมมาจากพฤติกรรมของมนุษย์ที่เอาแต่ใจตัวเองและไฝ่แต่ความสุขชั่ววูบตามตณหา ถ้าหากมุสลิมผู้ซึ่งมีความเข้าใจในเรื่องเช่นนี้ หนึ่งดูดายไม่คิดจะมีส่วนร่วมเพื่อเปลี่ยนแปลงและหักห้าม มีผู้ใดอีกเล่าที่มีความสมบัติดีพอจะรับผิดชอบต่อหน้าที่นี้

อย่างไรก็ตาม กระบวนการและวิธีการต่างๆ ในการร่วมกันสนับสนุนความดีและต่อต้านความชั่ว อาจจะต้องขยายความและพูดกันให้ละเอียดอีกต่อไป แต่ก้าวแรกในครั้งนี้คือการสร้าง

สำนึกให้เห็นถึงความสำคัญของการเป็นคนที่มีชีวิตและไม่เน่าตายลอยไปตามกระแสสังคม เพราะปลาตัวหนึ่งที่แหวกว่ายอยู่ในมหาสมุทรกว้าง ไม่มีวันที่เนื้อจะหายไปมีรสเค็มตราบไต่ที่มันยังมีชีวิต แต่เมื่อใดมันตาย แค่เกลือถ้วยเดียวก็พอที่จะทำให้มันเป็นปลาเค็มได้แล้ว

บทสรุป

ยิ่งนับวันโลกยิ่งเปลี่ยนไปรวดเร็ว ซับซ้อนด้วยปัญหาที่แผ่ วงกว้างมากขึ้น ดึงให้เราต้องเข้าไปพัวพันและมีส่วนกับมันจนมีโอกาสจะหลีกเลี่ยงไม่ได้พ้น เมื่อพลังกำลังและความสามารถที่มีอยู่ไม่พอที่จะใช้ควบคุมโลกให้ดีได้ สิ่งที่ต้องทำคือการเผชิญหน้า พยายามอย่างที่สุดเพื่อลดปัญหามากมายเหล่านั้นให้น้อยลง หรืออย่างน้อยก็สกัดกั้นไม่ให้มันเพิ่มขึ้น เพราะการนิ่งเฉยไม่ทำอะไรเลย ไม่เพียงเป็นการจำยอมให้ความวุ่นวายเข้ามาทำลายสภาพสังคมเท่านั้น แต่ผลกระทบในด้านลบย่อมต้องเกี่ยวพันมาถึงตัวเราเองด้วยเช่นกัน

ปัญหาสังคมแห่งยุคสมัย ถ้าพินิจดูแล้ว ช่างรุนแรงหนักหนาเสียเหลือเกิน ไม่ใช่แค่ผู้ที่ต่อสู้กับมันเท่านั้นที่ต้องการความเข้มแข็งและพลังในการต่อกร คนที่ใช้ชีวิตปกติธรรมดาสามัญก็ยังต้องเพียบพร้อมด้วยความแข็งแกร่งของจิตใจและปราคาการแห่งอิมานที่มั่นคง เพื่อใช้ป้องกันไม่ให้ความวิบัติหลากหลายชนิดเหล่านั้นเข้ามาสร้างความหายนะให้กับตัวเองได้ อิมานคือภูมิคุ้มกันสำคัญที่มุสลิมทุกคนต้องซึบเข้าไปเพื่อสร้างความต้านทานให้กับตัวเอง

กระนั้นก็ตาม เรายังต้องการที่กำบังและหลบซ่อน เพื่อฟื้นฟูและรักษาพลังของตัวเองให้ดี อยู่เสมอ หลังจากที่ออกไปคลุกเคล้าปะปนกับปัญหาและความวุ่นวายข้างนอก ที่มักจะบั่นทอนให้พลังอิมานในตัวลดลงอยู่เป็นประจำ

ท้ายที่สุดแล้ว เราจำเป็นที่ต้องศึกษาเพิ่มเติม หาความรู้จากอัลกุรอานและคำสอนของท่านศาสนทูต ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม เพื่อให้รู้ว่าจะทำเช่นไรให้อิมานเพิ่มขึ้น และอยู่กับตัวเสมอ จะทำอย่างไรให้บ้านเป็นที่ปลอดภัย และจะทำอย่างไรเพื่อร่วมกันดูแลสังคม ท่ามกลางความยุ่งเหยิงเช่นนี้? อัลลอฮุเท่านั้นเป็นผู้ชี้ทาง.